

De techniek van het Batikken

Het Batikken is een oude methode om motieven te creëren op stoffen door middel van gesmolten was en textielverf. Het principe is eenvoudig: breng de was aan op de plaatsen waar je geen kleur wil bekomen, dompel vervolgens de stof in een Dylon verfbad. Door de behandeling (aanbrengen van was + kleurbad) te herhalen, vermengen de kleuren zich op de plaatsen waar je geen was hebt aangebracht. Je kan de motieven zo eenvoudig of zo ingewikkeld maken als je wenst. Eenvoudige tekeningen, geometrische figuren of willekeurig verspreide warme was geven eveneens mooie resultaten. Men hoeft echt geen kunstenaar te zijn om deze techniek toe te passen, kleine foutjes blijven immers onopgemerkt.

Materiaal:

- Een stuk stof uit natuurlijke vezels : fijne katoen, 100% zijde of een katoen / polyester mengsel (in het laatste geval bekomt men enkel lichte kleuren). De stof moet vooraf gewassen, gespoeld en gedroogd zijn.
- Een houten kader (te vinden in hobbywinkels) en duimspijkers met 3 punten om de stof vast te maken.
- Een tjanting (een traditioneel koperen instrument om met was te tekenen; wordt in hobbywinkels verkocht) en/of een penseel.
- Batikwas (die men eventueel kan vervangen door kaarsvet of paraffine). *Een alternatief voor warme was is ACROBATIK van DYLON.*
- Een apparaat om de was te verwarmen (men kan een oud epileerapparaat gebruiken om was te smelten of een metalen recipiënt die men au bain-marie verwarmt).
- Rubberen handschoenen.
- Per kleur : 2 tinnetjes DYLON COLD met 2 zakjes Cold Fix en 125g zout
- 1 l warm water
- Een plastieken kom met vlakke bodem.
- Een strijkijzer.
- Absorberend papier (oude kranten of eventueel keukenrol).

De techniek van het Batikken

Gebruiksaanwijzing :

1. *Teken met potlood het gewenste motief op de stof.*
2. *Monteer de houten kader en bevestig hierop de stof door middel van de duimspijkers; goed aanspannen. Plaats het geheel op een werkvlak dat men beschermt met krantenpapier.*
3. *Verwarm de was. De juiste temperatuur is bereikt wanneer een druppel was, die men op een stukje stof laat vallen hier volledig indringt en de stof doorschijnend wordt. Wanneer de was op de oppervlakte blijft en onmiddellijk begint te stollen, is hij niet voldoende verwarmd. De nodige temperatuur van de was wordt bepaald door de aard van de gebruikte stof (hoe dikker de stof, hoe hoger de temperatuur). Houd de was op de juiste temperatuur.*
4. *Breng de was aan op de stof, met de tjanting voor de fijne tekeningen en de omtrekken, met een penseel voor langere, dikkere lijnen of om de figuren op te vullen. De met was bedekte plaatsen zullen niet door de verf gekleurd worden. Vertrekkend van witte stof zullen de met was bedekte plaatsen wit blijven.*
5. *Rubberen handschoenen aandoen en het eerste verfbad voorbereiden : los de verfstof op in warm water (max 50°C), goed mengen. Los het zout en de Cold Fix op in zo warm mogelijk kraantjeswater. Giet deze twee oplossingen in de kom met vlakke bodem, die op voorhand gevuld werd met koud water.*
6. *Dompel de stof in het verfbad en laat het 15 minuten weken. Roer af en toe. De was kan breken tijdens de behandeling : dit zorgt voor het "marmor" effect dat zo specifiek is voor het batikken daar de verf door de kleine openingen van de gebarsten was dringt. Dit "marmor" effect kan geaccentueerd worden door de koude was moedwillig te kraken. (Opgelet voor zwart: langere onderdompelingstijd nodig - Zie gebruiksaanwijzing in verpakking).*
7. *Goed spoelen met koud water en laten uitlekken zonder te wringen. Laten drogen zonder de waslaag te verwijderen (niet in de zon of bij een directe warmtebron).*
8. *Om een tweede kleur te bekomen, spant men de stof met behulp van de duimspijkers terug op het houten kader. Breng warme was aan op de delen die de eerste kleur moeten behouden, vervolgens de stof onderdompelen in het verfbad in de tweede gekozen kleur. Na dit stadium vertoont de stof reeds 3 kleuren : wit op de plaatsen waarop was werd aangebracht vóór het 1ste bad, de kleur van het eerste verfbad op die plaatsen, waarop nadien was werd aangebracht en de 3de kleur, die het resultaat is van het kleurenmengsel van de 2 verfbaden. Om een bijkomende kleur te verkrijgen kan U de procedure (punten 6 en 7) herhalen.*
9. *Als de stof droog is, de was verwijderen door de stof tussen verschillende lagen droge keukenrolpapier, oude kranten of bruin papier te plaatsen en te strijken met een heet strijkijzer. Het papier regelmatig vervangen om zoveel mogelijk was te absorberen. Deze behandeling is beëindigd wanneer het papier geen was meer opneemt.*
10. *De stof wassen in warm water. Uit de zon en verwijderd van een directe warmtebron laten drogen.*